

uden derimod at sætte den bestemteste Prøvest, ligesom jeg heller ikke tror, at der egentlig kan anføres nogensomhelst plausibel Grund for den modsatte Mening, at det skulde tilhøre Kirken i nogensomhelst saadan Forstand, at den kunde have en virkelig Eiendomsret derover, og at den verdslig lovgivende Magt ikke vilde kunne træffe forandrede Dispositioner i saadanne Henseende, uden enten at begaae et Eiendomsindgreb eller tilforveien at affinde sig med de Vedkommende gennem en Afløsning. Det er kun disse to Punkter i den almindeligere Deel af Sagen, der vakte min Opmærksomhed, idet jeg gjorde mig bekendt med de meddelte Actstykker. Hvad selve Lovudkastet angaaer, tror jeg, at det er meget skyldst, hvortil der er rimelig og tilstrækkelig Grund, og jeg tror ogsaa, at alle Vedkommende, i alt Fald med Undtagelse af dem, hvis Mening er bygget mere paa en theoretisk end praktisk Grund, vilde finde sig skyldstgjorte, naar Sogneforholdet frigives og løses fra dets reent geographiske territoriale Baand, og naar Forholdet mellem Sognepræst og Sognebeboere forandres til et Forhold mellem Sjelesørger og Menighed, saa at dette Forhold, som den ærede Kultusminister ogsaa fuldkommen rigtigt ved Sagens Forelæggelse paaviste, ikke blot faaer Betydning for den, der af religiøse Grunde, eller i alt Fald af andre Grunde, der have Indflydelse paa hans hele Stilling, i sig selv er en anden Sognepræst, men tillige vil faa saadant et stort og vigtigt Betydning derved, at det ikke er en geographisk Tvangsforanstaltning, men derimod et frit Tilslutningsforhold mellem Sjelesørgere og Menighed, der ogsaa indenfor de nærværende Sognegrænser vil komme til at udøve sin Indvirkning. Jeg tror ikke, der er Anledning til at gaae videre, det er mig ikke bekendt, at der herillands er fremkommet endog blot som Duffe eller Formening den Paastand, at der skulde gives indenfor Kirken Andet end ordinerede og beskaffede Sognepræster. Saaledes tror jeg ikke, at det er den mindste Trang til, at der skulde være Sjelesørgere eller Præster, som ikke vare beskaffede i et Sogn, altsaa saadanne løse Præster, der havde aldeles frie Menigheder. De løse Mander, der ikke kunne

finde Hvile i sig, eller i den frie Tilslutning indenfor Folkekirken, staaer det frit for at træde ud og søge Tilfredsstillelse, hvor eller hvorledes de ville. Jeg tror, at det i denne Henseende er ønskeligt, at der ogsaa indenfor Folkekirken Omraade findes en saadan Frihed, at ikke de, som føle Trykket af de hidtilværende Baand, paa en Maade skulle ydtes ud af den. Der er kun nogle ganske faa Bemærkninger, jeg med Hensyn til nogle specielle Punkter i Form af Spørgsmaal, skal tillade mig at henvende til den høitæredede Minister, idet jeg forbeholder mig at overveie, om Sagen er vigtig nok til at gjøre den til Genstand for Endringsforslag. Min første Bemærkning er den, at Ordlyden i en af Paragrapherne kunde give Anledning til at antage, at den Valgret, Menighedsmedlemmerne faaer, kun tilkommer Vedkommende een Gang, saaledes at de, naar de ikke fandt sig tilfredsstillende ved den Sjelesørger, hvortil de havde sluttet sig, ikke havde Andet tilbage end at slutte sig til den beskaffede Sognepræst; jeg er imidlertid overbevist om, at det ikke er Meningen. Ligesaa vist som det ikke er ønskeligt, at Folk vilde samle sig for meget omkring, ligesaa vist er det paa den anden Side givet i Sagens Natur, at de locale Forhold nødvendigvis vilde gjøre sig gjældende i en vis Grad, fordi Ingen kan være virkelig tjent med en Sjelesørger, der boer i meget stor Afstand fra ham selv, ligesom det heller ikke kan være ønskeligt, at det maa staae Enhver frit for at stræbe at finde en Sjelesørger, indtil han kan finde Hvile. Imidlertid vil det dog ikke være overdudigt at udtale dette bestemt. Jeg anseer det for en Selskabsfølge, efter hvad der er udtalt i Præmisserne, at Vedkommende, der holde sig til en udenfogns Præst, drage til ham og hans Kirke, og at han tillige maa være berettiget til med Hensyn til Alt, hvad der kaldes Hjemmeandagt, Brudevielse, Hjemmeaab, o. s. v. at træde ind i en anden Menighed, men det er mig ikke klart, om den valgte Præst kan være berettiget til, med Hensyn til de Personer, der holde sig til ham som udenfogns Præst, at benytte Sognekirken. Efter hvad der foreligger, vil jeg være tilbøjelig til, strengt juridisk at tage, at besvare det med Nei. Jeg skal bemærke,